

Βρυξέλλες, 14 Μαΐου 2019
(OR. en)

9272/19

Διοργανικός φάκελος:
2019/0046(NLE)

SCH-EVAL 85
MIGR 72
COMIX 264

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 14 Μαΐου 2019

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 8830/19

Θέμα: Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου με σύσταση για την κάλυψη των ελλείψεων που εντοπίστηκαν κατά τη διενεργηθείσα το 2018 αξιολόγηση της **Ελβετίας** όσον αφορά την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν στον τομέα της **επιστροφής**

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου με σύσταση για την κάλυψη των ελλείψεων που εντοπίστηκαν κατά τη διενεργηθείσα το 2018 αξιολόγηση της Ελβετίας όσον αφορά την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν στον τομέα της επιστροφής, την οποία ενέκρινε το Συμβούλιο κατά τη σύνοδό του στις 14 Μαΐου 2019.

Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2013, η σύσταση αυτή θα διαβιβαστεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στα εθνικά κοινοβούλια.

Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου με

ΣΥΣΤΑΣΗ

για την κάλυψη των ελλείψεων που εντοπίστηκαν κατά τη διενεργηθείσα το 2018 αξιολόγηση της Ελβετίας όσον αφορά την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν στον τομέα της επιστροφής

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση ενός μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν και την κατάργηση της απόφασης της εκτελεστικής επιτροπής της 16ης Σεπτεμβρίου 1998 σχετικά με τη σύσταση της μόνιμης επιτροπής για την αξιολόγηση και την εφαρμογή της Σύμβασης Σένγκεν¹, και ιδίως το άρθρο 15,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σκοπός της παρούσας απόφασης με την οποία διατυπώνεται σύσταση είναι να προτείνει στην Ελβετία μέτρα αποκατάστασης για την κάλυψη των ελλείψεων που εντοπίστηκαν κατά τη διενεργηθείσα το 2018 αξιολόγηση Σένγκεν στον τομέα της επιστροφής. Κατόπιν της αξιολόγησης, εγκρίθηκε, με την εκτελεστική απόφαση C(2019) 430 της Επιτροπής, έκθεση με τις διαπιστώσεις και τις εκτιμήσεις στην οποία απαριθμούνται οι βέλτιστες πρακτικές και οι ελλείψεις που εντοπίστηκαν.
- (2) Η χρήση σύγχρονου, εξατομικευμένου και φορητού τεχνικού εξοπλισμού από τις αστυνομικές δυνάμεις του καντονίου της Ζυρίχης, ο οποίος λειτουργεί με λογισμικό που διευκολύνει την ταχεία ταυτοποίηση υπηκόων τρίτων χωρών μέσω της επιτόπου σύγκρισης βιομετρικών δεδομένων και αναζήτησης σε βάσεις δεδομένων, θα πρέπει να θεωρηθεί καλή πρακτική, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται η πλήρης συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις για την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων.

---

¹ ΕΕ L 295 της 6.11.2013, σ. 27.

- (3) Για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με το κεκτημένο Σένγκεν στον τομέα της επιστροφής, και συγκεκριμένα με τους κανόνες και τις διαδικασίες που ορίζει η οδηγία 2008/115/ΕΚ², θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην εφαρμογή των συστάσεων 1, 2, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 18 και 20.
- (4) Θα πρέπει να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών κατά τρόπο αποτελεσματικό και αναλογικό.
- (5) Η παρούσα απόφαση με την οποία διατυπώνεται σύσταση θα πρέπει να διαβιβαστεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στα κοινοβούλια των κρατών μελών. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1053/2013, εντός τριών μηνών από την έκδοση της παρούσας απόφασης, το αξιολογούμενο κράτος μέλος καταρτίζει σχέδιο δράσης όπου απαριθμούνται όλες οι συστάσεις προς αποκατάσταση των ελλείψεων που τυχόν επισημάνθηκαν στην έκθεση αξιολόγησης και το υποβάλλει στην Επιτροπή και το Συμβούλιο,

ΣΥΝΙΣΤΑ ΟΤΙ

η Ελβετική Συνομοσπονδία θα πρέπει:

1. να προσαρμόσει το περιεχόμενο των αποφάσεων επιστροφής που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένων των αρχών των καντονίων, ώστε να κηρύσσεται ή να αναφέρεται συστηματικά και με σαφήνεια ως παράνομη η παραμονή υπηκόου τρίτης χώρας και να του επιβάλλεται ή να αναφέρεται υποχρέωση επιστροφής, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 6 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 3 σημείο 4 της εν λόγω οδηγίας·
2. να τροποποιήσει τις συναφείς διατάξεις του ελβετικού δικαίου προκειμένου να εξασφαλίσει ότι οι αποφάσεις επιστροφής που εκδίδονται για παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων όσων έχουν λάβει απόφαση επιστροφής μετά την έκδοση αρνητικής απόφασης επί της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας τους, επιβάλλουν σαφή υποχρέωση αποχώρησης από την Ελβετία με στόχο την επιστροφή σε τρίτη χώρα κατά την έννοια του ορισμού της «επιστροφής» σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ· να λάβει άμεσα μέτρα για να ευθυγραμμίσει αναλόγως την πρακτική της·

---

² Οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 98.

3. να λάβει μέτρα για να εξασφαλίσει ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης³, η εκτέλεση αποφάσεων επιστροφής που έχουν εκδοθεί για υπηκόους τρίτης χώρας οι οποίοι, ενώ υπόκεινται ήδη σε απόφαση επιστροφής, υποβάλλουν αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας η οποία απορρίπτεται από τις αρμόδιες αρχές, επαναλαμβάνεται από το σημείο στο οποίο διακόπηκε μόλις απορριφθεί η αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας κατά την πρωτοβάθμια διαδικασία· για τον σκοπό αυτό, να παύσει την πρακτική έκδοσης νέων αποφάσεων επιστροφής σε αυτές τις περιπτώσεις·
4. να λάβει άμεσα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι οι αποφάσεις επιστροφής για ανήλικους που είναι μέλη της οικογένειας υπηκόων τρίτων χωρών που υπόκεινται στην υποχρέωση επιστροφής περιλαμβάνουν τους πραγματικούς και νομικούς λόγους που αφορούν τον(τους) εν λόγω ανήλικο(-ους), σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/115/EK· αυτές οι προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται εάν ο ανήλικος υπόκειται σε ατομική απόφαση επιστροφής, καθώς και εάν περιλαμβάνεται στην απόφαση επιστροφής που έχει εκδοθεί για τους γονείς του·
5. να διενεργεί συνολική εκτίμηση των ειδικών περιστάσεων κάθε μεμονωμένης περίπτωσης για να προσδιορίσει την πραγματική διάρκεια της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης, η οποία χορηγείται σε παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών που υπόκεινται σε υποχρέωση επιστροφής· για τον σκοπό αυτό, να παύσει την πρακτική της συστηματικής χορήγησης προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης τριάντα ημερών ανεξαρτήτως των ιδιαίτερων περιστάσεων·
6. να λάβει μέτρα για να εξασφαλίσει ότι, μετά από συνολική εκτίμηση των ειδικών περιστάσεων κάθε μεμονωμένης περίπτωσης, οι αρμόδιες αρχές δεν χορηγούν συστηματικά προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης στους παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών, ή ότι χορηγούν προθεσμία μικρότερη των επτά ημερών, όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 4 της οδηγίας 2008/115/EK, και ιδίως όταν οι εν λόγω υπήκοοι τρίτων χωρών αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή την εθνική ασφάλεια·

---

³ Υπόθεση C-601/15 PPU, *J.N.*, ECLI:EU:C:2016:84.

7. να εξασφαλίσει ότι οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν απόφαση σχετικά με τη νομιμότητα της διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση σε όλες τις περιπτώσεις σύλληψης υπηκόων τρίτων χωρών, σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας 2008/115/EK, όπως έχει ερμηνευτεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁴. Ειδικότερα, να λάβει μέτρα για να εξασφαλίσει ότι η προθεσμία που χορηγείται από τις αρμόδιες αρχές σε υπηκόους τρίτων χωρών για την υποβολή πιθανών παρατηρήσεων όσον αφορά τη νομιμότητα της διαμονής τους δεν προκαλεί αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στην έκδοση της απόφασης επιστροφής ή άλλων αποφάσεων, ιδίως όταν οι πληροφορίες αυτές έχουν ήδη συλλεχθεί ή είναι άμεσα διαθέσιμες από άλλες πηγές και/ή διαδικασίες·
8. να τροποποιήσει τις σχετικές διατάξεις του ελβετικού δικαίου για να τις εναρμονίσει με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ποινικοποίηση της παράνομης διαμονής στο πλαίσιο των διαδικασιών που δρομολογούνται δυνάμει της οδηγίας 2008/15/EK· να λάβει μέτρα για να ευθυγραμμίσει αναλόγως την πρακτική της·
9. όσον αφορά τους ασυνόδευτους ανηλίκους, να λάβει μέτρα για να εξασφαλίσει ότι οι αρμόδιες αρχές εκδίδουν απόφαση επιστροφής ή χορηγούν δικαίωμα διαμονής, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το συμφέρον του παιδιού σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας 2008/115/EK· να εξασφαλίσει ότι, πριν αποφασιστεί η έκδοση απόφασης επιστροφής σε τέτοιες περιπτώσεις, παρέχεται πάντα βοήθεια από κατάλληλο φορέα, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 της ίδιας οδηγίας·
10. να λάβει μέτρα για να εξασφαλίσει ότι, μόλις εκδοθεί απόφαση επιστροφής για ασυνόδευτο ανήλικο, οι αρμόδιες αρχές, έχοντας λάβει δεόντως υπόψη τους παράγοντες που ορίζονται στο άρθρο 5 της οδηγίας 2008/115/EK και έχοντας εξασφαλίσει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 10 της εν λόγω οδηγίας, λαμβάνουν όλα τα αναγκαία και αναλογικά μέτρα για να εκτελέσουν την απόφαση αυτή, ακόμη και όταν οι ασυνόδευτοι ανήλικοι που αφορά η απόφαση δεν είναι πρόθυμοι να αποχωρήσουν οικειοθελώς από τη χώρα·

---

⁴ Υπόθεση C-329/11, *Achughbadian*, ECLI:EU:C:2011:807.

11. να τροποποιήσει τις σχετικές διατάξεις του ελβετικού δικαίου ή τις εκτελεστικές οδηγίες προκειμένου να θεσπίσει αντικειμενικά και δεσμευτικά κριτήρια για τον καθορισμό της ύπαρξης κινδύνου διαφυγής υπηκόου τρίτης χώρας, ειδικά με σκοπό τον προσδιορισμό της ανάγκης χορήγησης προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης· να λάβει μέτρα για να ευθυγραμμίσει αναλόγως την πρακτική της·
12. να θεσπίσει αποτελεσματικά προγράμματα υποστηριζόμενης οικειοθελούς επιστροφής ώστε να παρέχεται στήριξη και στους υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι δεν έχουν υποβάλει αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας, με την επιφύλαξη των κανόνων για την πρόσβαση και την επιλεξιμότητα που ορίζει η εθνική νομοθεσία·
13. να καθορίσει σαφείς κανόνες που να εξασφαλίζουν ότι μπορούν να εκδίδονται αποφάσεις επιστροφής και, ενδεχομένως, απαγορεύσεις εισόδου για παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών, οι οποίοι συλλαμβάνονται κατά τη διάρκεια ελέγχων εξόδου στα εξωτερικά σύνορα, κατόπιν αξιολόγησης κατά περίπτωση και τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας·
14. να τροποποιήσει τις διατάξεις του εθνικού δικαίου, και να λάβει άμεσα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι η κράτηση με σκοπό την απομάκρυνση λαμβάνει χώρα στην πράξη και κατά κανόνα σε ειδικές εγκαταστάσεις κράτησης και ότι η διαμονή σε σωφρονιστικό κατάστημα χρησιμοποιείται μόνον ως έκτακτο μέτρο, όπως ορίζεται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ· όταν υποχρεούται να χρησιμοποιήσει σωφρονιστικό κατάστημα, να μεριμνά ώστε ο διαχωρισμός από τους κρατούμενους του κοινού δικαίου να εξασφαλίζεται με τα κατάλληλα μέσα, τα οποία αντανακλούν πλήρως τη διοικητική φύση της κράτησης, για παράδειγμα με μεθόδους διαφορετικές από τον περιορισμό των υπηκόων τρίτων χωρών στα κελιά τους·
15. να αυξήσει τις διαθέσιμες θέσεις για την κράτηση παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών σε ειδικές εγκαταστάσεις, ιδίως ανδρών υπηκόων τρίτων χωρών, ευθυγραμμίζοντας την ικανότητα κράτησης με τις πραγματικές ανάγκες, με σκοπό να στηρίξει και να ενισχύσει την αποτελεσματική και αναλογική επιβολή των αποφάσεων επιστροφής κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ·

16. να εξασφαλίσει ότι στο σωφρονιστικό κατάστημα της Thun το καθεστώς κράτησης των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών που υπόκεινται σε διαδικασίες επιστροφής τους επιτρέπει να περνούν περισσότερο χρόνο έξω από τα κελιά τους, ότι τα κελιά τους διαθέτουν επαρκή φυσικό φωτισμό και ότι διατίθεται κατάλληλος εξωτερικός χώρος· να χρησιμοποιεί μεθόδους λιγότερο παρεμβατικές από τον σωματικό έλεγχο κατά τη διάρκεια των διαδικασιών εισαγωγής στο σωφρονιστικό κατάστημα της Thun·
17. να μεριμνά ώστε στο σωφρονιστικό κατάστημα της Thun να υπάρχει πάντα επαρκές και καλά καταρτισμένο προσωπικό, εξοπλισμένο με τα κατάλληλα μέσα για την κάλυψη των αναγκών των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών που βρίσκονται υπό κράτηση, καθώς και των οικογενειών, των γυναικών και των ανηλίκων, προκειμένου να εξασφαλιστεί τόσο η ασφάλεια των εγκαταστάσεων όσο και η παροχή καθημερινής βοήθειας στους κρατούμενους·
18. να εξασφαλίσει ότι οι άτεκνες οικογένειες που βρίσκονται υπό κράτηση στο σωφρονιστικό κατάστημα του αερολιμένα της Ζυρίχης διαθέτουν χωριστό κατάλυμα, το οποίο εξασφαλίζει επαρκή σεβασμό της ιδιωτικής ζωής, σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 2 της οδηγίας 2008/115/EK, και ότι δεν διαχωρίζονται συστηματικά τα δύο μέλη της οικογένειας·
19. να τροποποιήσει το καθεστώς που εφαρμόζεται σε παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών που κρατούνται στις ειδικές εγκαταστάσεις του αερολιμένα της Ζυρίχης για να εξασφαλίσει ότι τα κελιά παραμένουν κλειδωμένα για το συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα κατά τη διάρκεια της ημέρας, και συγκεκριμένα ότι οι κρατούμενοι δεν κλειδώνονται στα κελιά τους για διάστημα μεγαλύτερο από μία ολόκληρη ημέρα στη διάρκεια της εβδομάδας· να εξασφαλίσει ότι οι κρατούμενοι έχουν μεγαλύτερο εσωτερικό χώρο διαβίωσης στη διάθεσή τους·
20. να τροποποιήσει το καθεστώς που εφαρμόζεται σε παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών που κρατούνται στο σωφρονιστικό κατάστημα της Βέρνης για να εξασφαλίσει ότι τα κελιά παραμένουν κλειδωμένα για το συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα κατά τη διάρκεια της ημέρας· να εξασφαλίσει ότι οι κρατούμενοι έχουν μεγαλύτερο εσωτερικό χώρο διαβίωσης στη διάθεσή τους.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*